מי שמת פרק תשיעי בבא בתרא

אמר ליה רב אחא בר מניומי תא שמע נפל הבית עליו ועל אמו כו'. תימה רב ששת אמאי לא מייתי לה למתני' והלא פשוט הוא ועוד דליתו גופיה אמר לעיל בפרק יש נחלין (דף קיז:) האשה את בעלה הא קמ"ל אשה את בעה דומיא דאשה את בעלה מה אשה את בעלה כו' אף אשה את בעה אין הבן יורש את אמו בקבר להנחיל לאחין מן האב ואומר רבי דמשום דהך ברייתא משכשתא היא הביאה והיה רולה לחדלה. מ"ל:

אשה את בעלה אין הבעל יורש את אשתו בקבר. לעיל בפ' יש נחלין (דף קיז: ד"ה מה אשה) פי' הך מילתא מנין דבעל אינו יורש את אשתו בקבר: **הדרא** דא"ל לחבריה נכסי דבר סיסין (דף קיז: ד"ה מה אשה) פי' הך מילתא מנין דבעל אינו יורש את אשתו בקבר. מ"ל: מאי לא. "יורשי האב=בני [מורישיו=אחי], ואי סלקא דעתך לא מצי אמר "מכח אבוה דאבא קאתינא" דכי כתיב "תחת אבותיך יהיו בניך" בברכה בתיב' כי מת הבן ואח"כ מת האב מאי הוי, גומא להו בעי"ח: ירושת אבוהון קא שכילנא, לא, "יורשי האב=אחיו, מורישיו=אחי דאבוה" בעו מינה מרב ששת בן מהו שירש את אמו בקבר להנחיל לאחין מן האב? אמר להו רב ששת תניתוה: האב שנשבה ומת בנו במדינה, ובן שנשבה ומת אביו במדינה, יורשי האב ויורשי הבן יחלוקו היכי דמי אילימא כדקתני בני נינהו יורשי האב ובני נינהו יורשי הבן אלא לאו הכי קאמר "אב שנשבה ומת בן בתו במדינה, ובן (בתו) שנשבה ומת אבי אמו במדינה, ולא ידענן הי מנייהו מת ברישא, יורשי האב ויורשי הבן יחלוקו ואם איתא נהי נמי דבן מת ברישא לירתיה לאבוה דאמיה בקבריה ולירתנהו לאחותה מן אבוה אלא לאו שמע מינה אין הבן יורש את אמו בקבר להנחיל לאחין מאב, אמר ליה רב אחא בר בעיומי לאביי אף אנן נמי תנינא "נפל הבית עליו ועל אמו אלו ואלו מודים שיחלוקו" ואם איתא, נהי נמי דבן מת ברישא לאמיה בקבריה ולירתו אינהו לאחי מאבוה אלא לאו שמע מינה אין הבן יורש את אמו בקבר להנחיל לאחין מן האב שמע מינה, וטעמא מאי, אמר אביי נאמרה סיבה' בבן ונאמרה סיבה' בבעל מה סיבה' האמורה בבעל אין הבעל יורש את אשתו בקבר אף סיבה' האמורה בבן אין הבן יורש את אמו בקבר להנחיל לאחין מן האב. **הדרא** דאמר ליה לחבריה "נכסי דבר סיסין מזבנינא לך דהוי חדא ארעא דהוה מיקריא 'דבי בר סיסין' אמר ליה הא לאו 'דבי בר סיסין' הוא ואיקרוי הוא דמיקריא דבי בר סיסין, אתא לקמיה דרב נחמן אוקמה בידא דלוקח, אמר ליה רבא לרב נחמן דינא הכי המוציא מחבירו עליו הראיה, ורמי דרבא אדרבא ודרב נחמן אדרב נחמן **הדרא** דא"ל לחבריה "מאי בעית בהאי ביתא" אמר ליה "מינך זבינתה ואכלית שני חזקה" אמר ליה "אנא בשכוני נואי הוא" אתא לקמיה דרב נחמן אמר ליה "זיל ברוך אכילתך" אמר ליה רבא לרב נחמן דינא הכי המוציא מחבירו עליו הראיה? קשיא דרבא אדרבא ודרב נחמן אדרב נחמן? דרבא אדרבא לא קשיא הא מכר קאי בנכסיה הא לוקח קאי בנכסיה, דרב נחמן אדרב נחמן לא קשיא הא כיון דאמר ליה 'דבי בר סיסין' ומיקריא 'דבי בר סיסין' עליה דידיה, רמיא לגלויי דלאו 'דבי בר סיסין' הוא (הכא) לא (הא) אלא דנקיט שטרא מי לא אמרינן ליה קיים שטרך וקום בנכסי:

הדרן עלך מי שמת

דכן יורש את אמו בקבר: **נפל נמי דבן מייתי בריש**. אמאי יחלוקו יורשי האב ויורשי הבן, לירתו יורשי הבן את הכל שהרי יירש את אמו בקבר ולירתיהו לאחין מן האב שהן יורשי הבן ואמאי יחלוקו יורשי האב: **לירתיה לאמיה בקבר**. דכמו שמת אחרון דמי: **אמר אביי נאמר סיבה בבעל כו'**. המקרמות מפורשין בפ' יש נחלין (לעיל דף קיז:): **מן הבעל יורש את אשתו**. כשהיא (ד) (מתה) בקבר: **מן הבן יורש את אמו כשהוא בקבר כו'**. הא בקבר לא דמי לההוא קבר דבעל: **כשהוא דאמר ליה לחבריה כו'**. הכל פירשנו בחזקת הבתים ברא"ש ואגב גרדא דמיירי מתניתין בנכסים בחזקת' נקט ליה הכא

הדרן עלך מי שמת

אבל לענין דינא לא (ריטב"א) **נפל הבית עליו ועל אביו, עליו ועל מורישיו, והיתה עליו כתובת אשה ובעל, חב יורשי האב אומרים הבן מת ראשון ואח"כ מת האב ובעל חב אומר האב מת ראשון ואחר כך מת הבן מאי לא** "יורשי האב=בני [מורישיו=אחי], ואי סלקא דעתך לא מצי אמר "מכח אבוה דאבא קאתינא" דכי כתיב "תחת אבותיך יהיו בניך" בברכה בתיב' כי מת הבן ואח"כ מת האב מאי הוי, גומא להו בעי"ח: ירושת אבוהון קא שכילנא, לא, "יורשי האב=אחיו, מורישיו=אחי דאבוה" בעו מינה מרב ששת בן מהו שירש את אמו בקבר להנחיל לאחין מן האב? אמר להו רב ששת תניתוה: האב שנשבה ומת בנו במדינה, ובן שנשבה ומת אביו במדינה, יורשי האב ויורשי הבן יחלוקו היכי דמי אילימא כדקתני בני נינהו יורשי האב ובני נינהו יורשי הבן אלא לאו הכי קאמר "אב שנשבה ומת בן בתו במדינה, ובן (בתו) שנשבה ומת אבי אמו במדינה, ולא ידענן הי מנייהו מת ברישא, יורשי האב ויורשי הבן יחלוקו ואם איתא נהי נמי דבן מת ברישא לירתיה לאבוה דאמיה בקבריה ולירתנהו לאחותה מן אבוה אלא לאו שמע מינה אין הבן יורש את אמו בקבר להנחיל לאחין מאב, אמר ליה רב אחא בר בעיומי לאביי אף אנן נמי תנינא "נפל הבית עליו ועל אמו אלו ואלו מודים שיחלוקו" ואם איתא, נהי נמי דבן מת ברישא לאמיה בקבריה ולירתו אינהו לאחי מאבוה אלא לאו שמע מינה אין הבן יורש את אמו בקבר להנחיל לאחין מן האב שמע מינה, וטעמא מאי, אמר אביי נאמרה סיבה' בבן ונאמרה סיבה' בבעל מה סיבה' האמורה בבעל אין הבעל יורש את אשתו בקבר אף סיבה' האמורה בבן אין הבן יורש את אמו בקבר להנחיל לאחין מן האב. **הדרא** דאמר ליה לחבריה "נכסי דבר סיסין מזבנינא לך דהוי חדא ארעא דהוה מיקריא 'דבי בר סיסין' אמר ליה הא לאו 'דבי בר סיסין' הוא ואיקרוי הוא דמיקריא דבי בר סיסין, אתא לקמיה דרב נחמן אוקמה בידא דלוקח, אמר ליה רבא לרב נחמן דינא הכי המוציא מחבירו עליו הראיה, ורמי דרבא אדרבא ודרב נחמן אדרב נחמן **הדרא** דא"ל לחבריה "מאי בעית בהאי ביתא" אמר ליה "מינך זבינתה ואכלית שני חזקה" אמר ליה "אנא בשכוני נואי הוא" אתא לקמיה דרב נחמן אמר ליה "זיל ברוך אכילתך" אמר ליה רבא לרב נחמן דינא הכי המוציא מחבירו עליו הראיה? קשיא דרבא אדרבא ודרב נחמן אדרב נחמן? דרבא אדרבא לא קשיא הא מכר קאי בנכסיה הא לוקח קאי בנכסיה, דרב נחמן אדרב נחמן לא קשיא הא כיון דאמר ליה 'דבי בר סיסין' ומיקריא 'דבי בר סיסין' עליה דידיה, רמיא לגלויי דלאו 'דבי בר סיסין' הוא (הכא) לא (הא) אלא דנקיט שטרא מי לא אמרינן ליה קיים שטרך וקום בנכסי:

הדרן עלך מי שמת

אבל נענין דינא לא (ריטב"א). בתמיה מי לא תאכלון במתני' דין זה ותמצי תמצין ווו ציא שקשה דמשמע שאין מוכחין רחיה לדבריהם ומתוך כך מקפין על סברה שמוטעתה: **ס"ג מאי לאו "יורשי האב=בני מורישיו=אחי [וכו'] לא "יורשי האב=מורישיו=אחי דאבוה**. ופירשו מאי לאו "יורשי האב" הייט 'בני דההוא בן שנפל הבית עליו ועל אביו כגון שנפל הבית על ראובן ועל יעקב אביו והיתה עליו כתובת אשה ובעל חוב, "יורשי האב" כגון חטוף בן ראובן אומר ראובן מת ראשון ואחר כך מת האב דהייט יעקב ומכח יעקב אני בא לירש ולא מכחו של ראובן אומר מת האב ראשון ואחר כך מת הבן דהייט יעקב ומכח יעקב אני בא לירש ולא מכחו של ראובן אומר מת יעקב אביו ואין לראובן אביו נכסיו של אביו ואין לראובן אביו חלק בהן שהרי הוא מת מחלה 'נבן אין' לו' דהכא ודאי לאו מכח ראובן באין לירש אף יעקב כמוהו ומוריסיו=אחי דאבוה-אחי יעקב עשו דוד ראובן וכנפל הבית עליו ועל מוריסיו דהייטו 'עשו-אחי יעקב אביו' יורשי מוריסיו כגון אחי עשו אחרים "ראובן מת מחלה ועשו מת אחרון ואמו יורשין כל נכסיו כי לא יירש דודו אחיו יעקב בן יעקב בנכסי עשו אחיו יעקב ("אביו") שמת כבר שהרי ראובן מת מחלה ואחר כך מת עשו" **ובעל חוב** אומר עשו מת מחלה וראובן מת אחרון והרי יירש ראובן נכסי יעקב אביו שמת בנכסי עשו עמכם (ג) (לעמלו) אלו דהשתא ליכא הכא "אחת אבותיך יהיו בניך" דלענין דינא לא תאכלון במתני' שם רחיה למילתא דשלמו מתם והלכך קשה הוא בדיני ממונות ומיהו הכי הלכתא כדשלמו מתם דהכי סבירא להו אלא דלא תאכלון מתני' מפורשת וכן כל הני דאמרן לעיל הכי הלכתא: **בעו מיניה מרב ששת**. יוסף בן רחל שמת בחיי אמו (ואחר כך מתה רחל אמו מהו שירלם את אמו כשהוא בקבר לכאלו הוא חי) להנחיל לאחיו שלו מן אביו כגון לראובן בן יעקב מלחה שהוא אחיו מאביו: **אמרינן**. בתרן מולדתו: **הי ניהו יורשי האב כו'**. והלא אם אין לו בנים לא לאב ולא לבן קרובי האב יורשין את שיהם לו אם יש בנים לאותו בן הרי הן יורשין את הבן ואת אמו: **הגהות הב"ח**

(ה) גמ' ובן שנשבה ומת אבי אמו כש"ל ותיבת כתו נמחק: (ב) שם לבעוי דלאו דבי בר סיסין הוא אחם לא יהא אלא: (ג) רש"ם ד"ה ומסני לא וכו' בנכסי עשו עמכם ואמנו אלון הבשתא וכו' ולענין דינא: (ד) ד"ה אין כבעל וכו' כשהיא בקבר כש"ל ותיבת מתה נמחק:

מסורת הש"ס

(ג) ר"ה ס"ל כו: (ל"ל כו: מוכח ב' ◇ מלמיה בזכון בסלה הבוק ראבן בחיים אחרי קוראים בזמן דמי לא אזלינן ובר ר' בא"ס תוס' לא פסק)

(ד) יוסף מת ראובן

(ה) ראובן

(ו) יעקב (בחיות אמו ובמה) חוטף: "בני"

(ז) יעקב

(ח) ראובן

(ט) יעקב

(י) ראובן

(יא) (ומה"ר מאיר) יעקב מכל בעל חוב (לעזרן מדן מת טע)

(יב) יעקב

(יג) ראובן

(יד) יעקב מוריסיו מכל בעל חוב (מת מאמן) יעקב - עשו - אמו

(טו) (ל"ל כי ר"ל אמו)

(טז) אמו — אמו (אבי אמו)

(יז) אמו מת אחר (מתה אחר) אבי אמו

(יח) בן (בן בתו) בן

(יט) אמו = יעקב הראשון

(כ) בן = יעקב הבן

(כא) יוסף מת ראובן

(כב) ראובן

(כג) יעקב

(כד) יוסף מת ראובן

(כה) ראובן

(כו) יוסף מת ראובן

(כז) ראובן

(כח) יוסף מת ראובן

(כט) ראובן

(ל) יוסף מת ראובן

(לא) ראובן

(לב) יוסף מת ראובן

(לג) ראובן

(לד) יוסף מת ראובן

(לה) ראובן

(לו) יוסף מת ראובן

(לז) ראובן

(לח) יוסף מת ראובן

(לט) ראובן

(מ) יוסף מת ראובן

(מא) ראובן

(מב) יוסף מת ראובן

(מג) ראובן

(מד) יוסף מת ראובן

(מה) ראובן

(מו) יוסף מת ראובן

(מז) ראובן

(מח) יוסף מת ראובן

(מט) ראובן

(נ) יוסף מת ראובן

(נא) ראובן

(נב) יוסף מת ראובן

(נג) ראובן

(נד) יוסף מת ראובן

(נה) ראובן

(נו) יוסף מת ראובן

(נז) ראובן

(נח) יוסף מת ראובן

(נט) ראובן

(ס) יוסף מת ראובן

(סא) ראובן

(סב) יוסף מת ראובן

(סג) ראובן

(סד) יוסף מת ראובן

(סה) ראובן

(סו) יוסף מת ראובן

(סז) ראובן

(סח) יוסף מת ראובן

(סט) ראובן

(ע) יוסף מת ראובן

(עא) ראובן

(עב) יוסף מת ראובן

(עג) ראובן

(עד) יוסף מת ראובן

(עה) ראובן

(עו) יוסף מת ראובן

(עז) ראובן

(עח) יוסף מת ראובן

(עט) ראובן

(פ) יוסף מת ראובן

(פא) ראובן

(פב) יוסף מת ראובן

(פג) ראובן

(פד) יוסף מת ראובן

(פה) ראובן

(פו) יוסף מת ראובן

(פז) ראובן

(פח) יוסף מת ראובן

(פט) ראובן

(צ) יוסף מת ראובן

(צא) ראובן

(צב) יוסף מת ראובן

(צג) ראובן

(צד) יוסף מת ראובן

(צה) ראובן

(צו) יוסף מת ראובן

(צז) ראובן

(צח) יוסף מת ראובן

(צט) ראובן

(ק) יוסף מת ראובן

(קא) ראובן

(קב) יוסף מת ראובן

(קג) ראובן

(קד) יוסף מת ראובן

(קה) ראובן

(קו) יוסף מת ראובן

(קז) ראובן

(קח) יוסף מת ראובן

(קט) ראובן

(קי) יוסף מת ראובן

(קיא) ראובן

(קיב) יוסף מת ראובן

(קיג) ראובן

(קיד) יוסף מת ראובן

(קטו) ראובן

(קטז) יוסף מת ראובן

(קיז) ראובן

(קיח) יוסף מת ראובן

(קיט) ראובן

(קכ) יוסף מת ראובן

(קכא) ראובן

(קכב) יוסף מת ראובן

(קכג) ראובן

(קכד) יוסף מת ראובן

(קכה) ראובן

(קכו) יוסף מת ראובן

(קכז) ראובן

(קכח) יוסף מת ראובן

(קכט) ראובן

(קל) יוסף מת ראובן

(קלא) ראובן

(קלב) יוסף מת ראובן

(קלג) ראובן

(קלד) יוסף מת ראובן

(קלה) ראובן

(קלו) יוסף מת ראובן

(קלז) ראובן

(קלח) יוסף מת ראובן

(קלט) ראובן

(קמ) יוסף מת ראובן

(קמא) ראובן

(קמב) יוסף מת ראובן

(קמג) ראובן

(קמד) יוסף מת ראובן

(קמה) ראובן

(קמו) יוסף מת ראובן

(קמז) ראובן

(קמח) יוסף מת ראובן

(קמט) ראובן

(קנ) יוסף מת ראובן

(קנא) ראובן

(קנב) יוסף מת ראובן

(קנג) ראובן

(קנד) יוסף מת ראובן

(קנה) ראובן

(קנו) יוסף מת ראובן

(קנז) ראובן

(קנח) יוסף מת ראובן

(קנט) ראובן

(קס) יוסף מת ראובן

(קסא) ראובן

(קסב) יוסף מת ראובן

(קסג) ראובן

(קסד) יוסף מת ראובן

(קסה) ראובן

(קסו) יוסף מת ראובן

(קסז) ראובן

(קסח) יוסף מת ראובן

(קסט) ראובן

(קע) יוסף מת ראובן

(קעא) ראובן

(קעב) יוסף מת ראובן

(קעג) ראובן

(קעד) יוסף מת ראובן

(קעה) ראובן

(קעו) יוסף מת ראובן

(קעז) ראובן

(קעח) יוסף מת ראובן

(קעט) ראובן

(קפ) יוסף מת ראובן

(קפא) ראובן

(קפב) יוסף מת ראובן

(קפג) ראובן

(קפד) יוסף מת ראובן

(קפה) ראובן

(קפו) יוסף מת ראובן

(קפז) ראובן

(קפח) יוסף מת ראובן

(קפט) ראובן

(קצ) יוסף מת ראובן

(קצא) ראובן

(קצב) יוסף מת ראובן

(קצג) ראובן

(קצד) יוסף מת ראובן

(קצה) ראובן

(קצו) יוסף מת ראובן

(קצז) ראובן

(קצח) יוסף מת ראובן

(קצט) ראובן

(קק) יוסף מת ראובן

(קקא) ראובן

(קקב) יוסף מת ראובן

(קקג) ראובן

(קקד) יוסף מת ראובן

(קקה) ראובן

(קקו) יוסף מת ראובן

(קקז) ראובן

(קקח) יוסף מת ראובן

(קק